

javaslatnak más vonatkozásokban is. A felelősségterhesebb, a nehezebb, a kiadásokkal járó állásu tisztviselő ugyanolyan javadalmazást kap, mint az, akinek kevesebb a dolga, felelőssége és kiadása, de ugyanannyi évig róttá az egyetem padjait, mint amaz.

Ezen a hátrányon csakis szigorú és finom disztinkcióval lehet segíteni. S ezt a disztinkciót meg is kell csinálni, mert ha elmulasztják ezt, a javaslat e részének bizony nem lesz meg a várt kedvező hatása.

Keveseljük az állami tanítók fizetését és előmenetelét is. Nem értjük, mért kapjon a preparándiát végzett tanító kevesebb fizetést, mint a négy középiskolát végzett irnok s mért kelljen még egyszer olyan sokáig várakoznia az előmenetelre?

A lakbérük is borzasztóan drága. Elvárjuk, hogy a nemzeti igazságszámolásról megfelelőbb gondoskodás történjen.

S elvárunk az új törvényben egy minden kétséget kizáró egyenes és szigorú szakaszt, mely a protekciót eltörli a föld színéről s az érdemnek s a szolgálati éveknél teljes érvényesülését biztosítja. Ez lesz a javaslat koronája!

— febr. 24.

— **A miniszterelnök nyilatkozatai.** A katonai javaslatokat épen egy hónapja január 24-én kezdték tárgyalni a képviselőházban és ha a vita a megszokott mederben folytatódna, úgy valóban nem lehetne belátni sem a vita végét. Eddig ugyanis 31 határozati javaslatot adott le

Ligeti szintén nézegette a festő vázlatait s az meg kérdezte, hogy 5 micsoda? A magyar művész farsa állást vallott be, a minnek a német sógor soha hírét nem hallotta és egészen meg nem értette: harmat-tipró.

Azt értette ez alatt Ligeti, hogy ő korán kél és tapodja a harmatos füvet.

Az emberek meghallották és csóválták fejüket, hogy micsoda állás lehet az a harmattipró, bizonyosan valami bezirker. Akkor úgy sem tudták kitanulni a sok hivatalt.

Nemsokára megtudták, hogy ki ez a harmattipró? Gróf Károly! Utvánhoz a falu földesurához mentek el egy ügyesbajos dologban és ott látták egy képen lefestve a legszebb részletet falujukból. A gróf tudta a Ligeti tréfáját és a bámuló volt jobbágyoknak bemutatta a harmattiprót.

— No ezért érdemes volt a harmatos füvet járni. Szólt a bíró s a gróf jót nevetett.

az ellenzék, mind meg annyi javaslat a zárszó jogát biztosította a 10—10 aláíróval.

A vitának ebben a stádiumában megbízható helyről érdekes értesülést kaptunk.

Széll Kálmán miniszterelnökugyan is a mai szerdai ülésen fel fog szólalni a katonai javaslatok védelmére és e hír szerint igen fontos nyilatkozatot fog tenni, a melyek összefüggésben vannak a miniszterelnök bécsi utjával. E nyilatkozatoktól nagy eredményeket várnak politikai körökben. Erős a remény arra, hogy e nyilatkozatok kapcsán, a melyek megerősítik, részben valóvá váltják Fejérváry honvédelmi miniszter már bejelentett engedményeit kompromisszum jön létre a katonai javaslatok tárgyában.

Rapszodiák a szabadságról.

febr. 25.

A szabadság épp olyan, mint a szerencse. Milliók hajszolják, de sohase érik el. Tulajdonképen a szabadság csak ábránd, a miről a világ legnemesebb emberei sok ezredévek óta egyre álmodoznak.

Az összes nagy szabadsághősök mind csak ábrándozó filantrópok voltak s nem is maradt utánuk semmiféle érdekes hagyaték.

Némi ragyogó nekrológok a történelem lapjain; néhány szindarab, ami már sehol sincsen repertoáron: ez minden, ami emléküket őrzi. A népek nem voltak és nem lesznek soha szabadok.

A nemes Marcus Brutus és a sóvány Caius Cassius Róma közszabadsága érdekében megölték Julius Caesart, akinek véres ravatalából sarjadoszt Octavianusnak és utódainak nagyszerű zsarnoksága, a legrettentőbb kényuralom, a miről tud és valaha tudni fog a világ.

Cromwel levágatta I. Károly király fejét, de Anglia közszabadsága alig volt valaha inkább korlátozva, mint a lord protektor vaskezének kormányzása alatt.

Vajjon a nagy forradalom alatt talán szabadok voltak a franciák? Ellenkezőleg! Soha sem volt jobban elnyomva a szabadság, mint a rémuralom napjaiban.

Vagy talán a legújabb kor anarkista és szociálista iránya, ha érvényesülne, fölvirrasztaná fejük fölött a szabadság napját?

Szó se legyen róla. Épp ellenkezőleg. Richter Jenő, a maga világhírű munkájában, frappans módon lefesti, hogy mikép nézne ki az emberiség a szocializmus diadala után.

Az állam volna minden. Az utalványozná és természetben ki is szolgáltatná polgárainak a lakást, élelmezést, ruhát és mindent s e közellátás ellenében mindenki tartoznék ott lakni, ahol

az állam rendeli; tartoznék azt enni, a mit az állam főz; tartoznék akkor és azt dolgozni, a mire az állam kötelezi.

Szóval a legirtózatosabb rabszolgaság volna a szociálista állam. Az egyéni önállóság és szabadság teljesen elenyészne. Nem volna módjában senkinek akkor enni, amikor éhes; akkor aludni, mikor álmos; azt cselekedni, amit akar, mert az ember azon viszonyok között megszűnnék önálló lény lenni s átválnék egyszerű masinává az állam kezelésében, ami csak abban különböznék a többi gépektől, hogy nem köszönnel, hanem gombóccal füténék!

Ennek az utópikus rendszernek bizonyára megvolna az a roppant előnye, hogy se nem koplalna, se nem tobbzódna senki, mivel mindenkit egyformán emelne és terhelne a törvény.

Hanem a szabadságnak még az árnyéka is kiveszne a földről.

A mindenható állam, ami kutfeje és forrása mindennek, ami van, csak akkép mérlegelné polgárait, mint különböző méterkilogramma rugó közérőt, amit az illetékes műszaki bíró köteles a közérdeknek megfelelően kiaknázni.

Nem rendelkeznek senki semmivel. A saját idejével, akaratával és személyével legkevésbé.

Nem ehetnék senki azt, amit szeret. Pedig például az is kellemetlen lehet, hogyha valaki pörköltet óhajtana enni, aztán aznap éppen öntöttpercet tálaltat neki az állam!

Szóval a legszélsőbb szolgaságnak az állapota köszöntene be a szociálistikus állammal.

Igaz, nem volna senki se gazdag, se kiváltságos, se semmi, de oly vékony vigasztalás található abban, hogy az ember önmaga is rabszolga, meg mások is azok!

Szóval én azt gondolom, hogy egalitás és fraternitas valaha létezhetik az emberiség körében, hanem libertas nem létezett, nem létezik és nem fog létezni soha!

A szabadság csak álom s jóformán nem is lehet más.

Az ember úgy van alkotva, hogy korlátozásra szorul jóformán összes cselekvényeiben, szellemi és állati életének minden fázisaiban. Épp ezért nincs is szabadság.

Egyre törjük magunkat és vágyakozunk utána, lelkesülünk és harcolunk érte s azután öszülő gyér fűrtökkel belátjuk, hogy a szabadság csak gyönyörű álom, nemes ábránd, de egyéb nyoma nem igen van, csak véráztatta föld a csatatérekre és szabadsághősök korhadó esontjai oda lenn a föld ölén.

Ami szabadság egyáltalán lehetséges az alkotmányos monarchiában, azt birjuk. A jogbiztosság és a közrend tulajdonképen a szabadság biztosítékai, hanem egyuttal a filozófiai értelemben vett szabadságnak a nyilvánvaló korlátai is.

A szabadságról költők dalolnak, érette hősök vérzenek, a filozófusok pedig ridegen, komoran azt mondják reá: Szegény ábrándozók! Énekeltek és meghaltok azért, ami nincs!

Kaffehr Béla.

Agról-ágra.

Fütykös urat szerződtettük.

— febr. 25.

— Szerkesztő ur, egy ismeretlen áll a küszöbön.

— Lapunk barátja?

— Még annál is különbb!

— Küldje be!

A következő pillanatban egy duzzadt piros képű nyájas ur óvakodott be a belső szobánkba.

— Uram, nekem állás kell.

— Üljön le kérem. És mi címen kell az állás?

— Én vagyok az összehasonlító hírlapírási módszer feltalálója és első mestere.

— Mi a fészkes fülemile az?

— Csak példákkal magyarázhatom meg. Teszem, Budapesten az eskütéri hidat összedől. Ezt én úgy írom meg, hogy: az egy nyilású hidat épp úgy összedől, valamint az olasz markóni rosszabb a kolozsvári káposztánál.

— Tovább.

— Apponyi beszél a Házban. Szava oly fenségesen mennydörgött, — írom én, — mint amidőn a váci siketnémák estimára gyülekeznek.

— Hát még?

— Jászai Mari vendégszerepel Debrecenben. Szerintem: művészete épp olyan tökéletes mint a hogy egy tégely tiszaujlaki bajuszpedrőnek az ára 20 fillér.

— Mi az ön neve?

— Fütykös Jakab.

— Ugyan üssön ki koponyájából még egy pár ilyen számárságot!

— Szívesen. Ime: Bellincioni Gemma felép az Operában. Írom én: Hangja oly csodálatos erővel zeng, mint Pepi Kóristáné bal cipőjének kék atlasz csokra.

— Van még?

— Van uram, egy barátom. Idült kezdő

— Micsoda?

— Idült kezdő. Harmincegy éves, de még csak három hónap óta van színpadon.

— És mit akar vele?

— Dicsérni akarom. Mikor ő a színpadon lesz, jöhet ide Duse, Malterlinckné, Bianchi, Blaha Lujza, Csillag Teréz, sőt feltámadhat Schedelné, Hollósi Kornélia, — nekem mindegy én csak idült kezdőmet fogom látni és magasztalni.

— Fütykös ur, az ön összehasonlító módszere hasonlíthatatlannal ostoba! . . . Ezennel szerződtetjük önt légyenek a piac-utcai kofasztárak alá.

Bolygó.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházi gyűlések. Tegnap délután 3 órakor a közalapi állandó bizottság ülést tartott Kiss Albert lelkész elnöklete alatt. — Ma délután 3 órakor iskolaszéki ülés lesz ugyancsak Kiss Albert ref. lelkész elnöklésével.

Egyháztörténelmi előadás. A theologiai akadémia legújabb magán tanára

Lencz Géza tiszaroffi lelkész múlt héten szerdán délután szép számu akadémiái ifjuság előtt egyház történelmi előadást tartott, ismertetvén a legújabb angol egyházi viszonyokat. Jó volna, ha ily ismeretterjesztő előadások meghallgatásába a nagy közönség is bevonható lenne.

Jegyzetek.

Hirdetés a színházi függönyön.

Minden művészi alkotásnak meg van a maga anyagi értéke, a melylyel ellenszolgáltatást, — vagyis megélhetést nyújtunk a művészeknek.

Ilyen értelemben az üzletet nem lehet számüzni a művészi életből.

De azután egyéb üzleti szempontokat a művészetek terén nem ismerhetünk, nem szabad ismernünk.

Aki más szempontokból viszi bele az üzérkedést a művészetekbe az már uzsorás, uzsorás pedig minden esetben a művészetek rovására.

Ilyen uzsoráskodásra készülnek Debrecenben is a színházi függönnyel, melyre folyik az osztozkodás, mint a Krisztus palástjára.

Agulár Dávid, Csillag Anna már készítik is a hirdetés szövegét a színházi függönyre, a melyen maholnap száz aranyat ígérnek egy poloskáért és a melyen majd nyilvánvaló lesz, hogy vannak emberek, akik nem szédelegnek új ruhákkal, a melyek mint ujak avulnak el, meg, hogy a szegedi paprika nem piros téglapor.

A színügyi bizottság ugyan erélyesen tiltakozott az ellen, hogy a közönségnek a színházi függönyön tudomására hozassék, hogy Melinda haja az Én Csillag Anna-kenőcstől nőtt annyira, hogy örülségi jelenetében minden szégyenkezés nélkül kibonthatja s hogy nem csak a művészet mezején teremnek virágok, hanem a Mauthner Ödön magvaival telehintett mezőségeken is s hogy Nagy András kettő van Debrecenben, egyik *finn* dalokat énekel a színházban, a másik pedig svéd kesztyűket árul, végül: hogy Derblay Fülöp szívujánál van nagyobb betegség is, a melyre nincs más orvosság, csak a sérvkötő.

De a színügyi-bizottságot lecaffolta a jog- és pénzügyi-bizottság, nem tudom, hogy valaha beleszólt volna a jog- és pénzügyi-bizottságnak abba a határázatába, hogy a póce-gödrök tisztítását melyik vállalkozónak adják ki s hogy hol gyümölcsöztesse a város mérsékelt módon heverő tökeit.

A tanács pedig a jog- és pénzügyi bizottságnak adott igazat, de hála Istennek ezzel még nincs az ügy befejezve, mert a törvényhatósági bizottság bizonyára ellene szól annak, hogy a szatócspolitika érvényesülhessen a debreceni színházban s ezáltal rossz példát

mutasson esetleg később jövő vállalkozó szinigazgatóknak.

Nem szólok arról, hogy valóságos gunyáron akarják elérverezni a színházi nézőtér komolyságát, hogy ama bibliai tál lencsével sem áll arányban az az összeg, melyet a színházi függönyre, felvett hirdetésekért akarnak fizetni a vállalkozók, mert én nekem az a meggyőződés, hogy egy város legelső műintézetében nincs helye az üzérkedésnek a színházi pénztáron kívül, a hol a kapot műélvezetért megfelelő ellenértéket fizetünk, de semmi egyebet.

Vannak a fővárosban magánvállalkozásban fentartott színházak, a melyek hirdetéses függönyöket használnak, de az ország legelső színházaiban a Nemzeti Színházban és a Kir. Operában, a hol csupán az igazi művészet jól felfogott érdekeit tartják szem előtt, nem találkoznak sem az Agulár Dávid, sem a Kalodont sem a Mauthner ur hirdetésével.

Debrecenben pedig a mi színházunknak; a maga megengedett arányában, ugyanazt a szerepet kell játszania, a mit a fentebb említett műintézeteknek s ha már az alantobb színvonalon álló színházak még oda sem illő műsor darabjai elől nem térhetünk ki, a vidéki színházak kényszer helyzetéből kifolyó viszonyainál fogva, legalább ne uzsoráskodjunk a művészet rovására ott, a hol az üzérkedésre semmi kényszer nem indít bennünket.

Arra való az ujság, hogy ott hirdessenek az üzletemberek — bár ott is különösnek találja a jóizlésű ember az utóbbi időben divatosá lett szalaghirdetéseket a tárca alatt s az író által keltett hangulatot lerontja az, ha ugyanazzen a helyen, a hol az örgrófné nagy szívifájdalmak közt kifut a szalonból, azt kell olvasnunk két sorral lejjebb, hogy legjobb hatású ásványviz bizonyos esetekben a Ferenc József keserűviz. Az ember végre azt se tudja — eszmetársulások kapesán — hogy miért is futott ki hát az örgrófné a szalonból.

De még nem láttunk olyan költemény, vagy regénykötetet, a mely tele lenne hirdetésekkel s melyben Bánk bán vagy Madách, Herczegh Ferenc vagy Sudermann diszkiadásainak komolyságát Mauthner, Kálnai Lipót és Csillag Anna hirdetéseivel veszélyeztetné valamelyik élelmes (?) kiadó.

Hát jó uraim eresszük le egyszer s mindenkorra a függönnyt a hirdetés függöny komédiájára. Az élet nehéz, a tojás drága, én is érzem, tudom, de a színházba felejtjük el az életküzdelmeket, a kenyérharcot s ne gondolkodjunk azon, hogy ama tojásokból hányat is adnak hát egy hatosért.

Szatyí.

H I R E K.

N a p l ó.

Zpamuzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Febr. 26. A tisztviselők önszegélyző egyletének igazgatósági ülése d. u. 6 órakor.

ebr. 27. A finn-estélyeket rendező szűkebb körű bizottság ülése d. u. 5 órakor.

Márc. 1. A műpártoló egylet közgyűlése d. e. 11 órakor a városháza nagytermében.

Márc. 1. A Székely társaság alakuló gyűlése.

Márc. 1. A debreceni kereskedő társulat közgyűlése.

Márc. 2. A népnevelésügyi bizottság alakuló ülése d. u. 5 órakor.

Márc. 2. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor.

Márc. 4. A debreceni dalegylet II. történelmi hangversenye a Bika szállodában.

Márc. 5. Városi közigazgatási bizottsági ülés d. u. 3 órakor.

Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

A kamara új alelnöke.

Alelnök választás a kereskedelmi és iparkamaránál.

— febr. 25.

Tegnap délután 4 órakor töltötte be a kamara a Mayer Emil elhalálozásával megüresedett alelnöki (keresk. szakosztály elnöki) tisztséget. A választó gyűlésre, melyen Szabó Kálmán elnökölt, a kereskedelmi szakosztály 16 tagja közül 15 megjelent.

Megjelentek: Áron Jenő, Bechert Manó, Falk Lajos, Fleischmann Mór, Györfly Aladár, Kardos László, Kovács Mihály, Löfkovits Arthur, Lusztig Károly, ifj. Schvarecz Vilmos, Szabó Kálmán, Szent-Királyi Tivadar, Váray János, Zádor Lajos.

Szabó Kálmán elnök meleg szavakkal emlékezett meg az elhalt Mayer Emil érdemeiről s felolvasván az 1868. VI. t.-c. 5-ik és 13-ik §-át, elrendelte az alelnökválasztást. A szakosztály titkos szavazással, szavazólapokkal döntött s a választás eredménye a következő lett:

Szent-Királyi Tivadar	9,
Kardos László	2,
Falk Lajos	2,
Aron Jenő	1

szavazatot kapott, 1 szavazólap pedig üres volt. Ennek folytán Szabó Kálmán elnök Szent-Királyi Tivadart a kamara kereskedelmi szakosztálya megválasztott elnökének jelentette ki. A választás eredményét megerősítés végett a kereskedelmi miniszterhez terjeszti fel a kamara. A megválasztott alelnök meleg szavakkal köszönte meg a tagoknak beléje helyezett kitüntető bizalmát.

A miniszter kétség nélkül megerősíti a választást, mely általános megelégedést kelthet Debrecen ipari, kereskedelmi és társadalmi köreiből. Szent-Királyi Tivadar előkelő helyet tölt be

Debrecen közéletében és működésével, egyénisége kiválóságával, valamint munkálkodása komoly értékességével mindennek tiszteletét, becsülését vitva ki.

* **Hamvazószerda.** Bár a farsangnaptár szerint még sok jó mulatságra van kilátásuk, tagadhatatlan, hogy a farsangnak mégis vége van. Hamvazásra hívják a harangok a pap hamut hint homlokunkra és ezzel figyelmeztet a földi dolgok mulandóságára. A helybeli róm. kath. templomban ma 6, 7, 8, 9, 10 és 11 órakor tartanak sz. misét, s ezekkel kapcsolatban mindenegyik alkalommal hamvazás lesz. A szokásas böjti sz. beszédek pedig az idén a köketkező sorrendben lesznek: minden szerdán d. u. 5 órakor tartja Pák Emil. Csütörtökön d. u. 3 órakor a helybeli katonaság számára, tartja Szabó István. Pénteken d. u. 3 órakor tartja Dr. Wolafka Nándor v. püspök. Minden vasárnap d. e. 10 órakor, tartja Nyáry Ignác. Vasárnap d. u. fél háromkor a kátémagyarázatokat tartja Dr. Wolafka Nándor v. püspök, d. u. 5 órakor a társulatok számára tartja Brösztel Lajos. A ma délutáni böjti ajtatasságot Adamek Irma k. a. fogja egy szép szőlőnokkal bevezetni. — *Böjti istentisztelet.* Az ágost. hitv. ev. templomban a böjt alatt minden szerdán d. u. 3 órakor böjti istentisztelet fog tartatni. Az első böjti prédikáció ma d. u. 3 órakor lesz.

* **Puky Gyula főispán** ma érkezett haza Budapestről s már holnap részt fog venni a Kovács József polgármesternél tartandó értekezleteken, a hol átvizsgálja a felekezeti iskolák rededzése ügyében megtartott tanácskozások jegyzőkönyveit, a melyeket tegnap hitelesítettek s meghallgatja az előterjesztéseket a többi, szőnyegen fekvő fontosabb ügyekben az ő távolléte alatt történtekről.

* **Finu esték Debrecenben.** A Debrecenben felállítandó siketnéma iskola javára a jövő március hónap 20 és 21-ik napján a városi színházban tartandó finu esték szűkebbkörű bizottsága Oláh Károly elnökle alatt e hónap 27-én pénteken d. u. 5 órakor a városháza könyvtárszobájában (Emelet 3 szám) ülést tart, melyre az elnök pontos megjelenésre kéri a tagokat.

* **Március 15.** A *Petőfi dalkör* mint minden évben úgy az idén is megünnepeli március 15-ét. A hazafias ünnep műsorát e hónap 27-én este fél 6 órakor állapítja meg az e célból kiküldött rendező bizottság.

* **A közigazgatás egyszerűsítése.** Most jelent meg a *Belügyi Közlöny* 9. száma, a melyben Széll Kálmán miniszterelnök hosszabb cikkelyt szentel Némethy Károly belügyminiszteri tanácsos, városunk jeles szülöttje kiváló munkájának, mely a fenti címet viseli. Némethy Károly, a ki még ez idő szerint városunkban időzik, ezt a kiváló, a közigazgatás egyszerűsítésének életbeléptetése alkalmával nagy fontosságú közigazgatási munkát az összes rendelkezésére álló hivatalos anyag, világos, könnyen áttekinthető

feldolgozásával tette nélkülözhetlenné az összes közigazgatási tisztviselőknél s különösen a megyei központi, járási és községi hivatalnokoknak. A munka nagy értékét bizonyítja a belügyminiszter legfelsőbb helyről jött elismerése, a melyről jöleső örömmel emlékezünk meg már csak arra való tekintettel is, hogy Némethy Károly, kinek e kiváló munka által oly sokat köszönhet közigazgatási szakirodalmunk. Debrecen városra is dicsőséget hozott. A két kötetes nagy munka 10 koronáért kapható a Pesti könyvnyomdában. Ajánljuk az érdekeltektől hivatalkai kar figyelmébe.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Oláh György debreceni lakos végzet joghallgatót a miskolci pénzügyigazgatóságához kinevezte ideiglenk minőségű állami végrehajtóvá.

* **A Petőfi dalkör,** városunk e szép célú s szép eredményeket elért dalegylete, melynek tagjai dalestélyeivel Debrecen társas életében jelentékeny szerepet játszanak, a jövő hónap 29-én tartja rendes évi közgyűlést.

* **Katonai elbocsátások.** A m. kir. honvédelmi miniszter Krisztiáni István tart. honvédhadnagyot és Kovács Béla tart. élelmezési járulnokot a debreceni 3. gyalogezred illetve a honvédség kötelekéből saját kérelmükre tisztí rendfokozatuk megtartása nélkül elbocsájtotta.

* **Ipartestületi betegsegítő pénztári ülés.** Ma délután 5 órakor az ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatósága ülést tart az ipartestület helyiségében. Tárgy: folyó ügyek.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: özv. Hajdu Károlyné ev. ref. 35 éves, özv. Kozák Jánosné ev. ref. 68 éves, özv. Mór Andrásné ev. ref. 65 éves, Berky Janka ev. ref. 45 éves, Kiss Józsefné róm. kath. 40 éves.

* **A Kossuth Dalkör** március hónap 14-én este fogja első dalestélyét a Bikaszáll dísztermében megtartani. A meghívókat a napokban küldik szét. A dalest iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

* **Ipartestületi hírek.** Tegnap délelőtt 10 órakor a festőszakosztály, délután 3 órakor pedig a hentes szakosztály tartott ülést, melyen a csütörtök délután 4 órakor tartandó ipartestületi előjárósági ülés tárgyait előzetes megbeszélésével foglalkoztak. — Ma délután 4 órakor ülés lesz a nyár folyamán rendezendő cipész-kongresszus tárgyában. A gyűlés e kongresszus tárgyában Budapestén küldött bizottsági elnök és titkár be fog számolni a központi szövetséggel folytatott tárgyalások eredményéről és az előzetesen megállapított kongresszusi tárgysorozatról, mely természetesen még nem végleges.

* **A jó vásár.** Demeter István monostor-pályi lakos tegnap két disznót adott el 149 koronáért. A jó vásár öröme betért egy pálinkamérésbe s ugyan csak szorgalmasan hajtogatta az italt. Az eredmény lassan de biztosan bekövetkezett, Demeter uramat holfrészegen helyezték fel kocsjára. A becsipett gazda sehogysem tudta kormányozni lovait s pihenőhelyül a kisvasut sinjét választotta ki, megállva azon szekerekkel. A vasut jött is, szölongatták a berugott Demetert, de bizony ő nem tágitott. Végre is két rendőr vezette el a lovakat. Demeter István bekisérték a rendőrség bünyűi osztályához, hol kijózanodásig lezárták.

* **A tanyai költő.** Odakinn a Palla-
gon tul tanyázik Széll Miska bá, az
öreg versfaragó, aki vásár idején himmi-
hummi eladó jószágot meg egy-két rig-
must szokott be-beszállítani és Debrő
városába. Ujabb sütetü rímei a napok-
ban jutottak el hozzánk. Izelitül ime
belőlük egy pár.

Ez a közművelődési tanácsos urról
zeng:

Hej Debrecen a szép város,
Van ám itt sok okos, fontos,
Ki ám most itt a legfontos?
Oláh Kár most az a pontos.

Farkas Berti bátyánkról meg eképen
nyekereg az öreg:

Nyalka legény ma is Farkas Berti,
Jóizu mint az új sestakerti,
Van neki oly sarkantyus eszmája,
Nem különb a Kuczik szalonájá.

x **A Karikás** című kedvelt és elter-
jedt heti élelap részére *utcai elárusítók*
felvételnek a *Karikás* kiadóhivatalában,
Debrecen, *Szent-Anna utca* 2.

* **Megőrült irnok.** *Schön* Sámuel
debreceni törvényszéki irnok Sarkadi
Gyula kartársánál lakott a Simonffy utca
35 szám alatt Sarkadiék teljes ellátás-
ban részesítették *Schön* Sámuel, a kin
tegnap este ismeretlen okokból kitört a
téboly s olyan különösen viselte magát,
hogy be kellett szállítani a rendőrség
segítségével a közkórházba.

* **Műkedvelő előadás H. Szoboszlón.**
A h.-szoboszló művelt közönségéből ala-
kult műkedvelő társaság, Kovács Gyula
országgyűlési képviselő és Nábrácky Ist-
ván főszolgabíró védnöksége alatt, már-
cius 8-án a pavillon nagytermében mű-
kedvelő előadást rendez, a mely alká-
lommal színre kerül Gerő K. színműve,
a *Próba házasság*. Kezdeté este 8 órákor.

* **Hazafias kereskedők.** A helybeli
könyvkereskedők, akik a munkaszünet
tekintetében a jó példával kereskedő tár-
saik előtt mindig elől jártak, most ismét
dicséretre méltó dolog kivitelén fáradoz-
nak. Március 15, vasárnapra esik, a nem-
zet újjászületésének ünnepét a helybeli
könyvkereskedők úgy szándékoznak meg-
ünnepegni, hogy üzleteiket a napon nem
nyitják ki. Hisszük, hogy ebben őket az
összes debreceni kereskedők követni
fogják.]

* **Magyar táncok tanulása.** Kérjük
azon hölgyeket, kiket az akadémiai ifjak
a magyar táncok tanulására már folkér-
tek, sziveskedjenek e hónap 26-án, esü-
törtökön este pontban fél nyolc órákor
az Alföldi Károly ur tánctermeiben (Pé-
terfia u. 2. sz.) megjelenni, tetszés sze-
rinti két kolonba osztlás és az alap-lépé-
sek megtanulása végett. A rendező bi-
bizottság.

* **Köszönetnyilvánítás.** A szerenestlenül vé-
get ért, megboldogult fiam, néhai Varkoly Gyula
halála alkalmából méltóságos Vogl Pál ezredes
ur, az iparos ifjak önképző egyiete, a debreceni
cipész- és eszmadia szakegylet, a rokonok, jó-
barátok, bajtársak és munkásaim, valamint a
nagy közönség oly mély részvétellel és oly széles
körben osztoztak a mi gyászunkban, hogy azt
egyfelől egyenként külön-külön megköszönni kép-
telen vagyok, más felől pedig mégis köszönet
nélkül nem hagyhatom. — Fogadjá ezért a gyá-
szunkban osztozó mélyen tisztelt közönség ezen
az uton egyenként és külön-külön hálás köszö-
netemet. Fájdalomtól lesújtott szívünknek egyedül
az őszinte részvétel nyújtott enyhületet. Debre-
cen, 1903. február 24. A gyászoló család nevében
Varkoly József.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közgyűlés márciusban.** Ugy
volt tervezve, hogy Debrecen város tör-
vényhatósági bizottsága még ebben a
hónapban rendkívüli közgyűlést tart, majd
szó volt arról, hogy a jövő március hó
elején lesz rendkívüli közgyűlés. Azon-
ban a napirenden levő fontos folyó ügyek
előkészítése sokkal több időt vett igénybe,
mint sem, hogy ezek a tervezett rendki-
vüli közgyűlések megtarthatók lettek
volna. E szerint most már rendes köz-
gyűlésen fogják a nagyfontosságú ügye-
ket elintézni és pedig a március hónap-
ban megtartandó közgyűlésen. Ezen a
közgyűlésen fog tárgyalás alá kerülni a
felekezeti elemi iskolák rendezésének
ügye, az 1903 évi költségvetés és a le-
lenház ügye, a mely ügyben végre még
is csak dönteni kell, hogy hova építsük.

× **A népnevelésügyi bizottság** e hó-
nap 27. d. u. 4 órára összehívott ülése,
közbejött akadályok miatt elmaradt. A
bizottság elnöke *Oláh* Károly tanácsos
ez uton értesíti a bizottsági tagokat, hogy
az alakuló ülést a jövő március hó 2-án
d. u. 5 órákor fogják megtartani a vá-
rosháza nagytermében.

× **A gazdasági ismétlő iskola ügye.**
Debrecenben a gazdasági ismétlő iskola
ügye lassan halad előre. Most a város
még az egyházakkal tárgyal, hogy nem-e
akarják azok létesíteni előbb az iskolát.
Mint értesülünk az ev. ref. egyház haj-
landónak mutatkozik az iskola felállítá-
sára, annyival is inkább mert ennek az
egyháznak legjobban érdekében is áll az
iskola létesítése. A törvény értelmében
azonban, ha ez egyházak egyike sem
akarja létesíteni a gazdasági ismétlő is-
kolát, úgy a város tartozik azt felállít-
tani. Tegnap érkezett le a közművelő-
dési tanácsosi hivatalhoz a miniszternek
egy erre vonatkozó újabb rendelete, mely
magában foglalja a gazdasági ismétlő is-
kola egész szervezését.

× **Egy évi közigazgatás.** Az elmúlt
év közigazgatási életemek adatait most
állítja össze a városi közigazgatási bi-
zottság által e célból kiküldött bizottság,
melynek tagjai e hónap 27-én d. u. 4
órákor ülést tartanak.

× **A községi iskolaszék** a jövő már-
cius hónap 2-án tartja alakuló ülését a,
mikor a bizottság váasztott és hivatal-
ból kiküldött tagjai a törvény értelmében
egy elnököt, egy helyettes elnököt és
jegyzőt választanak maguk közül.

× **Vármegye és városi közigazgatás.**
Debrecen város közigazgatási bizottsága
a jövő március hónap 5-én tartja rendes
havi ülését a városháza nagytermében.
Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága
pedig ugyanezen hónap 9-én tart ülést.
A közigazgatási bizottsági üléseken az
egy-egy szakelőadóknak terjesztik elő az el-
múlt órára vonatkozó jelentéseiket.

EGYLET.

A tisztviselők önszegélyző egylete e
hónap 26-án, esütörtökön d. u. 6 órákor
a debreceni jogász és tisztviselői-kör he-
lyiségében igazgatósági ülést tart.

IRODALOM.

(*) **Szávay Gyula a Bugovics-társasá-
gban.** A szegedi Bugovics-társaság va-
sárnap fényes műsoru felolvasó ülést tar-
tott díszes, nagy számú közönség előtt.
Az első felolvasó Móra Ferenc tehetséges
fiatal költő volt. Utána Huszka Jenő dr.
a Bob herceg daljáték zeneszerzője olva-
sott fel tanulmányt zenei műveltségünk-
ről, majd Móra István költő mutatott be
szép költeményeket. Végül Szávay Gyula
lepott a közönség elé. A *Szegedi Híradó*
ezt írja róla:

A kiváló poéta a füzapoétákat
parodizálta. Előbb szabad előadás-
ban azt mondta, hogy ezuttal ne
várjanak tőle verseket, mert ő hosz-
szas tapasztalat után rájött, hogy
sokkal tekintélyesebb műveiről van
az ismeretterjesztőknek. Ezeket iri-
gyelte ő meg újabb és ezuttal át
is tér az ismeretterjesztők pályájára
azzal kezdve el működését, hogy a
magyar költőket ösmertesse. Az ös-
meretterjesztő poéta előadásában
azonban itt is ott is győzedelmes-
kedett a poéta és fölolvastott egy-
egy verset az ő közvetlen kedves
lantjának a dalaiból. Majd önmagát
parodizálta az elmés költő. Elbe-
szélte, hogy egy költőt egy ízben
Amerikába küldött a miniszter, hogy
magyar véreinket tanulmányozza az
új világban. A költő el is ment, haza
is jött és jelentést tett arról, hogy
mi mindent tapasztalt, találkozott
véreinkkel. A jelentés azonban, hogy
hogynem csak arról számolt be,
hogy a költő tengeren túl megeső-
költ a Jucikát. A miniszter nagyon
meglepődött a furesza jelentésen egy
kissé hiányosnak tartotta a jelentést
de végre is tudomásul vette.

Hetek múlva hivatalos irás
ment mégis a költőhöz. A minisz-
ter küldte, hogy egészítse ki a je-
lentést legalább azzal, hogy hány
éves volt Jucika. Erre azonban a
poéta semmiféle adatot nem talált a
jegyzetei között és így ezt a fölvi-
lágosítást sem tudta megadni. Ké-
sőbb a poéta országgyűlési képviselő
akart lenni, de megbukott. A város
másnapra véreshangu vezéreikket
várt és ime a poéta termisszerajzi-
nál fogva a vezéreikk helyett is
vers született.

A *Szegedi Napló* így ír Szávay
nagy hatású előadásáról.

Végül Szávay Gyula telepedett
le a közönség ünnepelő tapsa kísere-
tében az asztal mellé és azzal a meg-
lepő kijelentéssel kezdte a mondó-
káját, hogy az irodalmi osztályból
ünnepiesen átlép a tudományos osz-
tályba és ennek jelölésül ismeretter-
jesztő előadást óhajt tartani a —
poétáról. A közönség azonban kelle-
mesen csalódott, mert Szávay Gyula
erős elhatározása ellenére is majd-
nem egy órán keresztül tartó ka-
cagató, szellemes szabad előadás-
keretében egész sereg bájos költe-
ményét mutatta be. — A rendkívül
kedves apróságok között itt az egyik
legkedvesebb: A szív.

Az eszedet, ha akarod,
Akinek tetszik, eladod,
Vagy bár akárhová teszed:
Mindegy, — azt mondják legföllebb rá,
Hogy hová tetted az eszed?

A két karod, ha akarod,
Serény munkára zavarod,
Kenyérre váltod erejét,
Vagy, hogy ha tetszik, összefonhatod
Megtéheted, mert a tied.

De a szived a tied-e?
Hová te küldöd, siet-e?
A haragodra, vajj' mit ad?
S tudod-e esti terveid közt,
Hogy mit hoz hajnal álma rád?

Jön egy akárki idegen,
Színét se láttad sohasem
S viszi a szived, meg se kérd,
Hurezolja, gyótri át nem adva
A magáét a tiedért . . . .

Tudom, nekem is van szivem,
Az is szakasztott csak ilyen.
Élvész az is minduntalan
És sirva, riva, összetörve
Tér vissza a haszontalan!

Ehhez hasonló volt a többi is
mind. Csupa ragyogó ötlet, csupa
finom fordulat és báj. A hallgató-
ság ki nem fogyott a tapsból, mi-
kor az élvezetes felolvasás véget ért.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Febr. 25. szerdán: *Nőemancipáció*, éne-
kes bohózat. C.

Febr. 26. csütörtökön: *Endre és Jo-
hanna*, történelmi szomorujáték. A.

Febr. 27. pénteken: *R. Réthy Laura*
asszony és *Szilágyi* Dezső vendégfelléptével
A koldusdiák, daljáték. B.

Febr. 28. szombaton: *Bacsányi*, színmű.
Először. C.

Március 1. vasárnap délután *A bánja-
mester*, daljáték, este *Bacsányi*, színmű.

— (A színház városi kezelése.) A
színházi bizottság február 9-én tartott
máskülönten is nevezetes ülésén tárgyalta
Oláh Károly és Fejér Ferenc dr. alapos
felkes, meggyőző adatokban gazdag mun-
káját arról a tervről, hogy Debrecen
városa vegye a színházat házi kezelésbe.
Ez a terv sokakban azért nem kelt ro-
konérzést, mert általában a közönség
összekere a házi kezelést az intendáns-
sággal, ami több oknál fogva nem éb-
reszt bizalmat. De itt nincsen intendáns-
ságról szó, csupán arról van szó, hogy
a város, mely évenként 30—40 ezer ko-
ronát költ a színházra, házi kezelésben
ezt a jókora összeget művészeti célokra
fordíthassa. Mi úgy értelmezzük a dolgot
hogy a maga kezére dolgozó bérlő igaz-
gató helyett meghatározott fizetésre szer-
ződöttetett igazgató vezetné a városi szin-
házat, aki mellé a város színházi bizott-
sága hivatott dramaturgot állítana s ily
kezelésben a színház biztosan várható
jövendelméből külön színházi alapot le-
hetne teremteni s kitűnő személyzettel,
színmű-pályázatokkal, remek újdarabok
gyors megszerzésével, fényes kiállítási
beruházásokkal a debreceni színészetet
oly magas művészi fokra lehetne emelni,
hogy a nagy erkölcsi diadal mellett az
az anyagi siker sem maradhatna el.

A színházi bizottság mindamellett
jól meg akarván hányini-vetni a kérdést,

azt határozta, hogy a házi kezelésről ki-
dolgozott előterjesztést csak két hónap
mulva fogja tárgyalni s addig is kívána-
tosnak tartaná, ha a sajtó útján meg le-
hetne tudni, *hogyan vélekedik erről a
tervről a nagy közönség, különösen a
színház törzs bérlő közönsége?*

A Szabadság tisztáznai szeretné a
kérdésnek ezt a részét. Eppen ezért a
Szabadság szerkesztője tegnap a követ-
kező levelet intézte a színház bérlőihez:

A színházi bizottság febr. 9-én
tartott ülésében tárgyalván azt a
kérdést: vajjon a debreceni színház-
zat a város vegye-e házi kezelésbe?
elhatározta, hogy ebben az ügyben
kívánatos lenne a színházba járó,
különösen a bérlő közönség véle-
ményének sajtó útján való megis-
merése.

Ezért a Szabadság szerkesztő-
sége mély tisztelettel kéri kegyes-
kedjék pár sorban rövid megokolás-
sal megírni, hogy az intendanturát
kívánja-e? vagy a mostani bérlő
rendszer fentartását?

Szíves válaszát lehetőleg posta-
fordultával a Szabadság szerkesztő-
ségébe kérjük beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Debrecen, 1903. febr. 24.

Rudnyánszky Gyula,

a Szabadság felelős szerkesztője.

Ebben az ügyben a Szabadság szer-
kesztősége ezen az uton is felszólítja az
összes bérlőket, továbbá a kérdés helyes
megoldása iránt érdeklődő nagy közön-
séget, hogy véleményüket nyilvánítsák és
röviden, pár sornyi megokolással, vagy
pedig egyszerűen szavazással küldjék be
a Szabadság szerkesztőségébe.

— (Koldusdiák.) Pénteken este meg-
csendülnek a színházban a Koldusdiák
zenéjének édes, szép dallamai és reméljük
hogy a társulat ezt a bájos zenét ér-
vényre fogja emelni. Annál inkább re-
méljük, mert két vendége is lesz a pénteki
estének: *R. Réthy Laura* asszony,
aki Laura szerepét éneklés és *Szilágyi*
Dezső néhány évig tagja volt Makó La-
jos szintársulatának, tavaly a szatmári
színházat vezette. Mondják, jó színész.
Mi nem ismerjük. De Ollendorf oly sze-
rep, melyben a valódi tehetség teljes di-
adallal érvényesülhet. A vendégek mel-
lett emelni fogja az előadás érdekességét
ez is, hogy Broniszlavát *Felhő Rózsi*, a
társulat kiváló daljátékművésznője fogja
játsszani.

— (Bacsányi.) Szombaton felette ér-
dekes színművet mutat be a szintársulat
Fényes Samu Bacsányiját. Hazafias da-
rab, a szó nemzeti és nemes költői ér-
telmében. Szinte hőmpolyög benne a
nemzeti név hullámos tűzfolyama. Ami-
ket teszem az első magyar színgazgató
Kelemen László a darabban a magyar
színészetről és a magyar színész hivatá-
sáról mond, minden igaz szívből izzóvá
forralja a vért. Fényes Samu szombaton
itt lesz Debrecenben a bemutató előadá-
son és hisszük, diadalát fogja megérni
szép alkotásának.

— (A színházi évad vége.) Makó
Lajos mostani szintársulata ebben az
évadban virágvasárnapig, vagyis április
5-ig még harminchét előadást tart. A
nagyhéten szünetelni fog a társulat és
április 12-én, husvét vasárnapján meg-
kezdődik a kiváló erővel kiegészített
társulat 30 előadásra terjedő utó-évadjá,
mely május 10-én ér véget. Ekkor a tár-
sulat néhány hétre Nyiregyházára megy,
a hol Makó Lajos e rövid idő alatt 28
ujdonságot készül bemutatni. Ezután szü-
net lesz augusztus 1-ig, amikor Márama-
ros Szigeten kezdi meg két hónapos mű-
ködését a debreceni szintársulat.

— (Kéz kezet mos.) Makó igazgató
megszerezte Herceg Ferenc legújabb,
rendkívüli sikert aratott vigjátékának, a
Kéz kezet mos című pompás darabnak
előadási jogát és a márciusi műsorterve-
zet szerint a vigjátékot nálunk március
16-án mutatják be.

— (Iványi Antal első fellépése.) Ivá-
nyi Antal, aki március 1-től Makó igaz-
gatóhoz szerződött, március 9-én fog elő-
ször fellépni a *Demimonde*-ban.

— (Debreceni mintára.) Szeged vá-
ros színháza most kötött újabb színi szö-
vetséget Hódmezővásárhelylyel. Ehhez a
szövetséghez mintául, mint a Szegedi
Napló-ban olvassuk, azt a viszonyt vet-
ték, melyben Debrecen van a vele szö-
vetséges városokkal. Örvendünk, hogy az
ország magyar városának az ország má-
sodik magyar városa adhatott ily jelen-
tőséges művészeti ügyben követésre al-
kalmat mintát.

TÁVIRATOK.

A fizetésjavítás a pénzügyi-bizottságban.

Budapest, febr. 24. (Saját tudósítónk
távírata.) A képviselőház pénzügyi bi-
zottsága ma este tárgyalta a tisztviselők
fizetésjavításáról szóló javaslatot, mely
körüli *heves vita fejlődött ki*. Lukács
László pénzügyminiszter kijelentette,
hogy az államvasuti tisztviselők fizetés-
javításáról külön javaslatban gondosko-
dik. *Rakovszky* István azt indítványozta,
hogy a többi ügyek megszakításával ez-
zel a javaslattal néhány nap alatt vé-
gezhetnek. *Szell* Kálmán kijelentette,
hogy ez a képviselőház elé tartozik. A
bizottságban a javaslat tárgyalását hol-
nap folytatják.

Törvényszéki bírák a miniszternél.

Budapest, febr. 24. (Saját tudósítónk
távírata.) Az igazságügyi miniszter ma
fogadta a budapesti törvényszéki bírák
küldöttségét, mely a tisztviselők fizeté-
sének rendezéséről múlt vasárnap tartott
értekezlet határozatait közölte a minisz-
terrel. A küldöttség vezetőjének beszé-
dére a miniszter kijelentette, hogy nem
tartja jogosultaknak a javaslat ellen
felhozott panaszokat. A javaslat osztrák
mintára készült. A budapesti bírák helye-
zete meg fog egyezni a bécsiekével. —
Egyébként rajta lesz a miniszter, bár
még nem tudja, miképen, hogy sérelmei-
ket lehetőség szerint orvosolja.

A magyar-csékei választás.

Nagyvárad, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) A magyar-csékei választást reggel a törvénytörvényes időben nyitotta meg Jancsó Dezső választási elnök. A szavazás lassan indult az óriási torlódás miatt. A választók nagyon sok szekérrel jöttek. Dél előtt 11 órakor Papp Jánosnak 62, Dési Géza drnak 26, és Adorján Emilnek 24 szavazata volt. A szavazás eltarthat éjfélig.

Nagyvárad, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) Magyar-Csékén délután 4-ig Papp János szabadelvűpárti jelöltnek 450, Adorján Emil függetlenségi jelöltnek 270 szavazata volt. Dési Géza visszalépett.

Az egyenes adók reformja.

Budapest, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) A pénzügyminisztériumban évek óta előkészítik az egyenes adók reformját, melyki fog terjedni az egyenes adók kezelésére is. — Főként a községek adókezelésének terhein tognak nagymértékben segíteni. Félhivatalos jelentés szerint a reformtervezetet legközelebb befejezik.

Elfogott dinamitmerénylő.

Resica, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) A Dellevaux Béla főszolgabíró ellen mult szerdán elkövetett dinamitmerénylőt tettese kézrekerült. A csendőrök tegnap letartóztatták Jurjina Alajos román-resicai illetőségű 21 éves munkanélküli embert, a kiből a tettest sejtették. Jurjina azonban megszökött, de egy órai hajszá után újra elfogták és a község házára vitték, a hol ma reggel bevallotta, hogy csakugyan ő követte el a merénylőt és pedig bosszúból azért, mert a főszolgabíró megbüntette, mivel dinamitot találtak lakásán és dinamittal lövöldözött. A nyomozást a főszolgabíró és 25 berendelt csendőr vezette. A nyomozás folyamán 70 gyanús embert hallgattak ki.

Humberték ügye.

Páris, febr. 24. Ügyvédkörökben hire jár, hogy az államügyészség Humberték t a rendőrbíróság elé akarja állítani, mert attól tart, hogy az esküdtek csak nagyon kis büntetésre ítélik, vagy felmenthetik őket. Az államügyészség ez okból csakis csalás vádját fogja emelni Humberték ellen, ellenben a hamisításnak és hamisított iratok használatának vádját elejti. Humberték védői azonban el vannak tévedve arra, hogy mindent elkövetnek, hogy Humberték fölött az esküdtek ítéljenek.

Gabona tőzsde.

Budapest, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt — Nyugodt irányzat mellett 15.000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő borús

Buza áprilisra	7.53—56.
Rozs áprilisra	7.55—56.
Zab áprilisra	6.62—63.
Tengeri májusra	6.22—23.
Repece augusztusra	11.85—95.

Wölfling amerikai tengerrész lesz.

Salzburg, febr. 24. (Saját tudósítónk távirata.) Itteni értesülés szerint Wölfling Lipót, a rangjáról lemondott királyi herceg elhatározta, hogy belép az amerikai Egyesült Államok flottájába tengerész tisztnek.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Szerelmesek tüzhalála. Besenyő községben Sidó András ottani molnár szalmakazla kigyuladt s a nagy szélvihárban leégett az egész malom. Tűz után a romok alatt két megszenesedett ember hullájára akadt a csendőrség. Az egyik a malomtulajdonos fiáé Sidó Miskáé volt, a másik pedig Turi Ferenc odaavaló gazdaember feleségeé, akik szerették titokban egymást. Turi ezt tudta s tegnap rájuk zárta a malomajtót, mikor együtt találta őket, azután rájuk gyújtotta a malmot. A modern Othellót letartóztatták.

A legénybíró halála. Apáti községben — mint tudósítónk jelenti — az ottani legénybíró Farkas Vincét megölte a cigány primás. Egy mulatságon összekaptak és Farkas Vincét később a korema udvarán holtra verte a bosszúálló Márton Miska. A gyilkost egy szalmakazalban elbujva megtalálták a csendőrök s letartóztatták.

MULATSÁG.

Társas-estély. A debreceni könyvnyomdászok szakegylete — az összes helybeli nyomdászok bevonásával — vasárnap (március hó 1-én) zártkörű társas-vacsorával egybekötött estélyt rendez az Arany-Bika kis éttermében. Az estélyre meghívókat nem bocsátanak ki, aki azon részt akar venni, szombaton délig, vacsora jegyek kaphatók, személynként 2 korona — Gyökeres Ferencnél (Városi ny.) Az estélyre már eddig is is oly számban történtek előjegyzések, amelyek a sikert teljesen biztosítják. Mint értesülünk, derék nyomdászaink a tavasszal nagyobb szabású táncestélyt szándékoznak rendezni.

Alföldy táncvizsgája. Tegnap este volt a népszerű Alföldy-féle tánciskola vizsgálati mulatsága. A vizsgálat 12 táncból állt, melyek közül tizben mindnyájan részt vettek. A lendlert Ungváry Margit és Nagy Viola, a magyar magántáncot Losoney Irma és Nagy Loránd lejtették. A próba bál után az igazi mulatság következett, mely szintén pompásan sikerült.

4° OS 1890-ben történt alapítása óta 200 millió 680 ezer korona kölcsönöket konvertált.

készpénz FÖLDBIRTOKOKRA kölcsön készpénz kölcsön

Beküldendő csupán telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

tulajd. **GURRÉ Ferencz,**

BUDAPEST, VI., Váci-körút 39 sz. a.

Az ország egyetlen intézete mely, hitóadók területek és földbirtokok állat ajánl'ou van.

344. szám

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK

ÁRJEJYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló	Zsákkal együtt	
			kor fill	ker fill
A	Asztali dara nagyszemű	27	40	
B	" " aprószemű	26	40	
0.	Királyliszt	26	40	
1.	Lángliszt kivonat	25	60	
2.	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	—	
3.	Zsemlyeliszt	24	20	
4.	Elsőrendű kenyérliszt	24	—	
5.	Közép kenyérliszt	23	40	
6.	Kenyérliszt	22	40	
7.	Barna kenyérliszt	21	—	
7. a	" " II.	20	—	
8. a	" " III.	15	60	
8.	Takarmányliszt	11	—	
9.	Finom korpa zsákkal	8	60	
11.	" " zsák nélkül	8	20	
11.	Durva korpa zsákkal	8	60	
12.	" " zsák nélkül	8	20	
12.	Csirke buza zsák nélkül	8	—	
A zsákok súlytartalma — teljsúlyt tisztasúlynak véve.				
A. B. 0—6, számig		85	kiló	
7. 8. a) szám		70	"	
11. 12.		50	"	

Debrecen, 1903 febr. 25.

A legjobb arc-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arcpor háromszínben, fehér, rózsás és eréme 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevics Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában, **Aradon, szabadságtér,** valamint minden más gyógyszerésztárban.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemesak szép levágott virágok és kötött esokrok, de nagy mennyiségű eserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. Jácintok, tulipánok, Primulok, Cyclamon, valamint cameliak és azaleák eleső árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Paczelt János

mag- és virágkereskedő.

Dr. Lengyel F.-féle Nyírfa balzsam

Már maga az a nedv, mely a nyírfatörzséből, ha abba fűrészt eszközlünk, kifolyik emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitő szer ismeretes ha azonban ezt a nedvet aletaláló előírás a szerint kémiai uton balzsamá készlik akkor lesz csak kitünő hatása — Ha az arcot vagy más bőrbőrt ezzel este bekenjük a bőrön már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam lesimítja az arcot bőrcsúcsokat és himóhelyeket és annak fiatalos arcot ad: bőrtnek felcséget, finomságot és üdőséget kölcsönöz a legújabb előírás alatt eltávolítja a szemölcsöt, lényegesen anyajegyeket, az orr vörösségét, lőv-alkákat és mindenféle bőrtisztítást. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Főraktár Budapest: TÖRÖK J. ZSEF gyógyszerertárban, Király-utca 22 szám.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle BALZSAM.

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése, a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. Még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeinél, enyhíti a hurutot, csillapítja kihányást, eltávolítja a tájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a nyomorgóresőket, köligát és szaggatásokat. 5. A könnyű székelést elősegíti és a vért, valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitünően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknél, eltávolítja a felbőlgést. 7. Kitünően használ külsőleg, mint esoda-gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejtájt, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlen a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák magyar birodalom bármely postállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Boszua vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! Mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kihatása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülheti **THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsá-balzsamával**, gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólráhatatlan. A valódi százlevelű rózsá-balzsam használható:

a gyermekágyasnő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mint dennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen, ütés-, szurás-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen részec, u. m.: üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés: pokolvar, ujjákepződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszú fekvés által támmadt sebek, nyakdaganat, vértörődés, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb. — A szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. — 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre! Figyelmeztetek mindenképpen hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és az angol „Thierry A. gyógyszerész-féle Rózsá-balzsam” feliratot kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmúlhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg se a meleg, azért bármely időszokban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen csak szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerkezetek nyulni, melyekért csak hasznátalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi kipróbált, első, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségek mindig készletben kellene tartani. Aho a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volt kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

THIERRY ADOLF öröngyal-gyógyszertártól Pregrada Rositsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapest: Török J.; Zágrábban: Mittelbach S. Bécsben: Erady C. gyógyszerertárban

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynökség

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16, és 20 lóerejű Compound-lokomobiljait és végre

MILLENNIUM Legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,

továbbá acélöntesű ekefővel ellátott ekeket és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Debrecen, nyomtatott, László József könyvnyomdájában.

A párisi villágkiallításán „Grand Prix” a legnagyobb kitüntetés.